

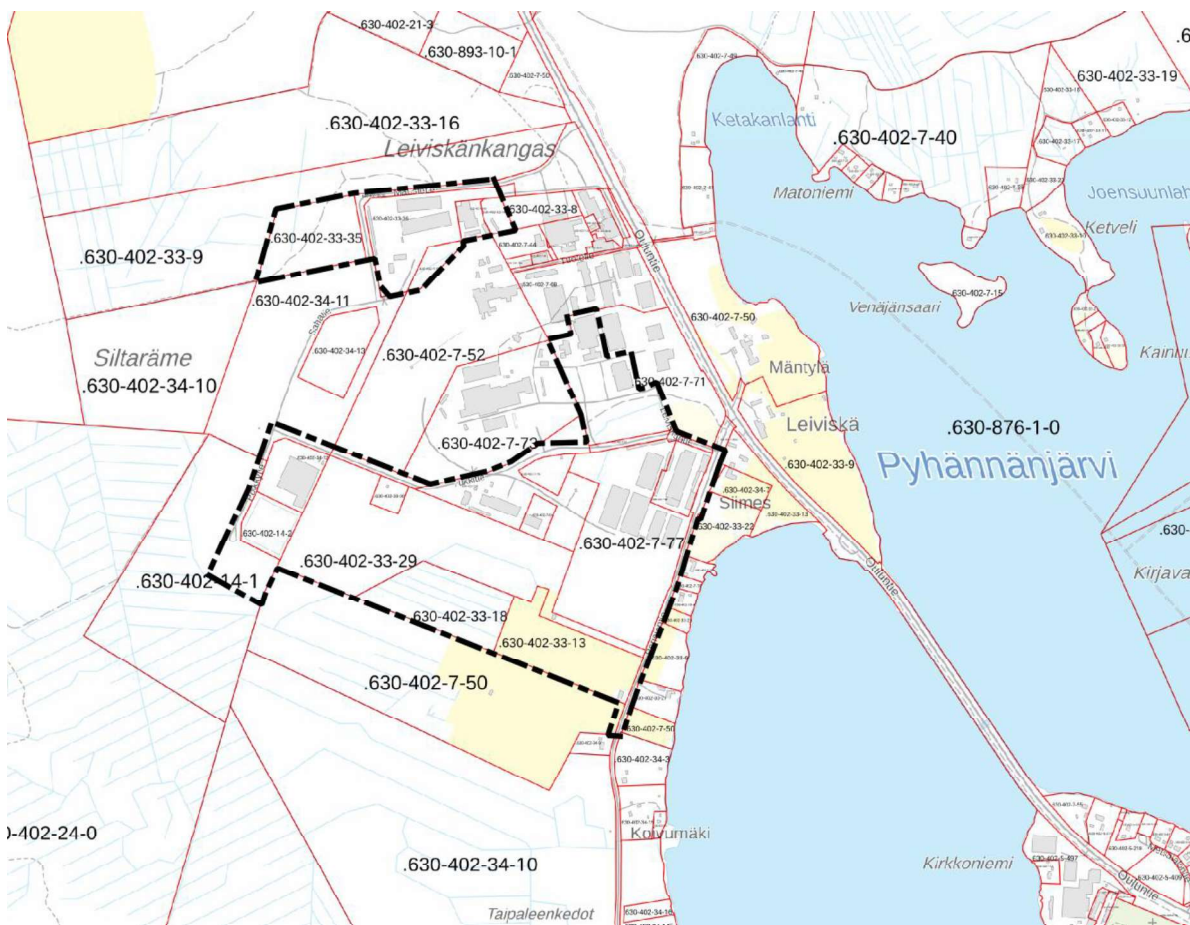
Tässä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) kerrotaan alueidenkäyttölain (AKL) 63 §:n mukaisesti, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat kaavaprosessissa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa kaavasuunnittelun edetessä.

Suunnittelualueet

Leiviskänkankaan asemakaavan muutokset ja laajennukset koskevat alustavasti kahta suunnittelualueetta, joiden alustavat rajaukset on esitetty kansilehdellä ja alla olevassa kuvassa. Suunnittelualueiden rajoja tarkistetaan tarpeen mukaan kaavoituksen edettyä.

Eteläisempi alue sijoittuu Leiviskänkankaan teollisuusalueen eteläosaan, missä tutkitaan teollisuusalueen laajenemista pääasiassa kunnan omistamille rakentamattomille maa-alueille. Suunnittelualueessa on mukana myös Periojantien varsi sekä mahdollinen tilavaraus uudelle jalankulku- ja polkupyörätielle. Eteläisemmän suunnittelualueen nykyisiä suurimpia yrityksiä ovat Lapwall ja Feelia. Pyhännänjärven rannassa suunnittelualueen kohdalla on asutusta. Suunnittelualueeseen on rajattu alustavasti myös kunnan hankkima alue Tukkitien pohjoispuolella.

Pohjoisempi alue sijoittuu Leiviskänkankaan teollisuusalueen pohjoisosaan Maustetien päähän, ja alue käsittää alueella toimivan Salvoksen nykyisen toiminta-alueen mahdollisine laajenemisalueineen.

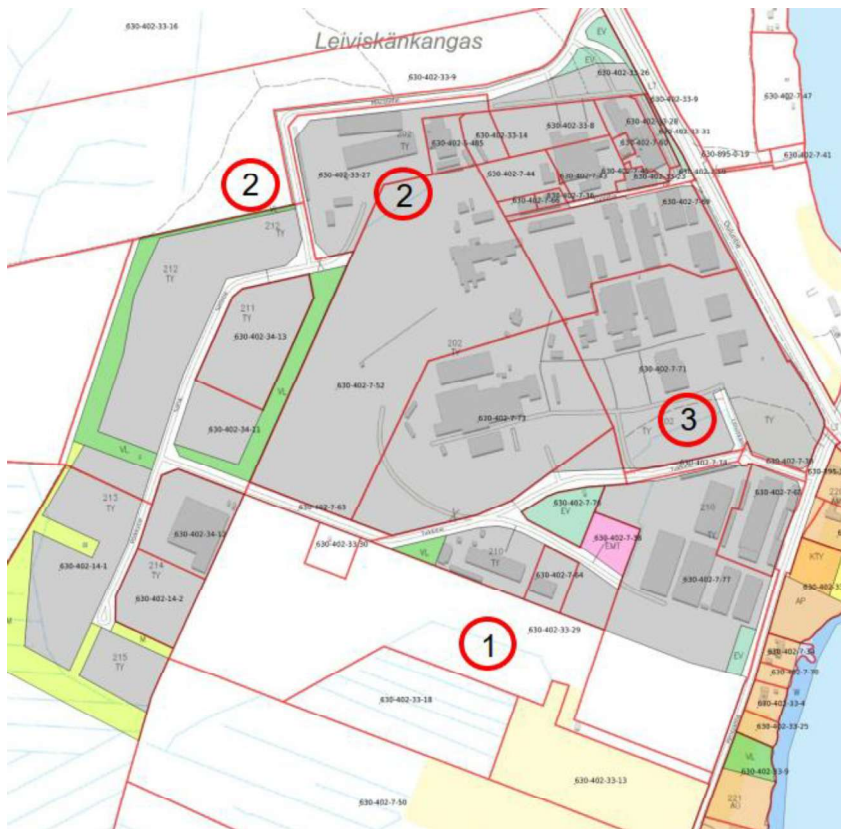

Alustavat asemakaava-alueiden rajaukset (taustakartta ja kiinteistöjaotus © MML).

Suunnittelun tavoitteet

Asemakaavan laajennusten tavoitteena on laajentaa teollisuusaluetta Maustetien päässä ja Tukkitien eteläpuolella oleville alueille, tutkia alueen liikenteelliset lähtökohdat ja tarpeet sekä varata Periojantien varteen alue jalankulku- ja polkupyöräytlää varten. Nykyistä asemakaavaa muutetaan tarvittavilta osin. Asemakaavasuunnittelussa otetaan erityisesti huomioon elinkeinoelämän kehittämisen tarpeet, liikenneverkon kehittämistarpeet, liikenneturvallisuus, läheinen asutus ja alueen sijainti tärkeällä pohjavesialueella. Asemakaava ohjaa rakentamista ja siinä osoitetaan teollisuusalueiden liittyminen ympäristöönsä.

1. Muutos- ja laajennusalue Tukkitien eteläpuolella.
Tukkitien ja Lapwall Oyj:n toimitilojen eteläpuoliselle alueelle suunnitellaan teollisuustoimintojen laajenemisaluetta voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti. Kaavatyössä tutkitaan ja suunnitellaan toimivat liikenneyhteydet alueelle. Kaavatyössä päivitetään myös Periojantien katualueen aluerajaus kaavoituksen kanssa samanaikaisesti laadittavan jalankulku- ja polkupyörätietä koskevan katusuunnitelman laajuudessa.
2. Muutos- ja laajennusalue Maustetien päässä.
Muutosalue sijoittuu Salvos Oyj:n toimitilojen eteläpuolelle ja laajennus Maustetien länsipuolelle. Mahdollisen teollisuusalueen laajentamisen yhteydessä tarkastellaan myös alueen liikennejärjestelyjä.
3. Muutosalue Tukkitien pohjoispuolella
Kunta on hankkinut aikaisemmin Rakennustuotteen omistaman kiinteistön. Asemakaavaa muutetaan tarvittavilta osin. Mahdolliset muutokset voivat liittyä esim. ohjeelliseen tonttijakoon ja käyttötarkoituksiin.

Asemakaavan muutos- ja laajennuskohteiden sijainnit asemakaavakartalla

Suunnittelun lähtökohdat

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto on päättänyt 30.11.2000 valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista, jotka on otettava kaavoituksessa huomioon. Tavoitteet on tarkistettu viimeksi vuonna 2017 (voimaantulo 1.4.2018). Keskeiset teemat uusissa valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa ovat toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen, tehokas liikennejärjestelmä, terveellinen ja turvallinen elinympäristö, elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja uusiutumiskykyinen energiahuolto.

Tässä kaavatyössä huomioidaan etenkin seuraavat:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
 - Tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä
 - Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi
 - Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen
 - Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta
 - Edistetään kävelyä ja pyöräilyä
2. Tehokas liikennejärjestelmä
 - Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja
 - Varmistetaan edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
 - Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
 - Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

Maakuntakaava

Alueella on voimassa kolmessa vaiheessa uudistettu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava, joka on otettava huomioon laadittaessa asemakaavaa.

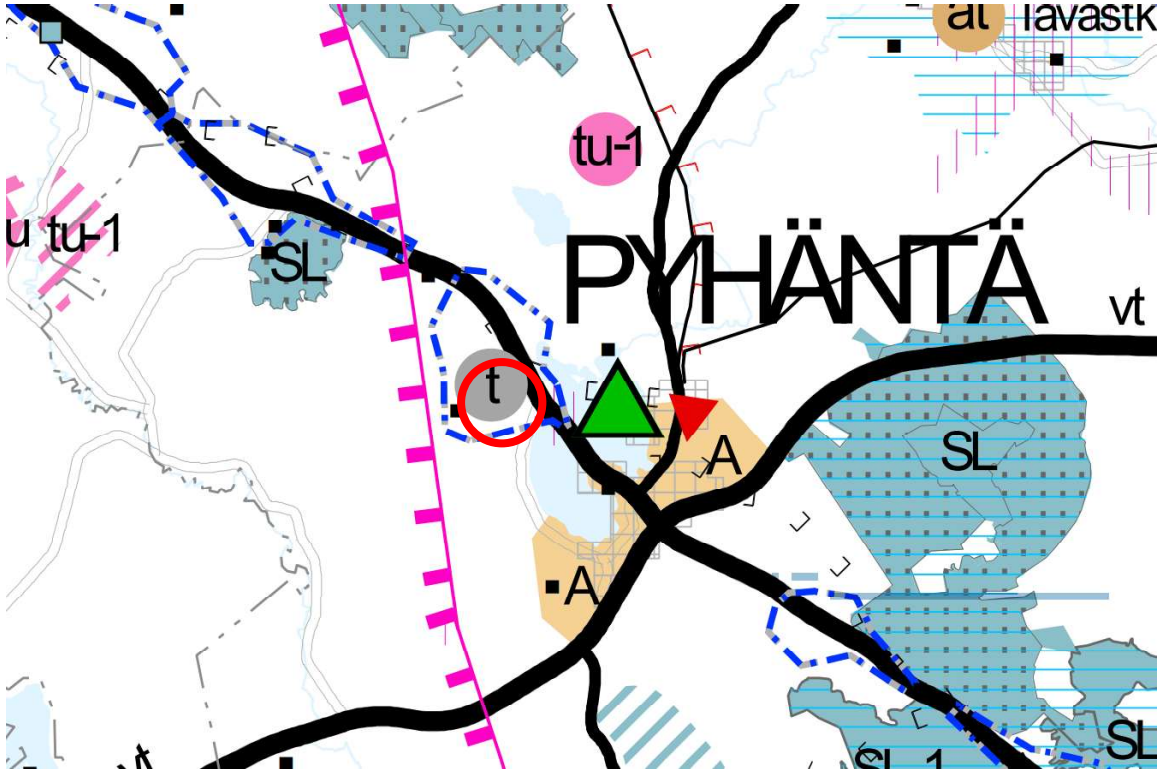
1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013, vahvistettu ympäristöministeriössä ja tullut lainvoimaiseksi 2017.

2. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016 ja saanut lainvoiman 2.2.2017.

3. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018 ja määrätty tulemaan voimaan ilman lainvoimaa maakuntahallituksessa alueidenkäyttölain 201 §:n nojalla 5.11.2018. Korkein hallinto-oikeus (KHO) on 17.1.2022 antamallaan päätöksellä hylännyt vaihemaakuntakaavan hyväksymistä koskevat valitukset ja 3. vaihemaakuntakaava on saanut lainvoiman.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 27.5.2025 § 5. Pohjois-Pohjanmaan on ilmoittanut maankäyttö- ja rakennusasetuksen 93 § mukaisesti, että maakuntahallitus on 18.8.2025 antamallaan päätöksellä (§ 92) määrännyt Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tulemaan voimaan alueidenkäyttölain 201 § nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa Leiviskänkankaan teollisuusalue on huomioitu vähintään seudullista merkitystä omaavana teollisuus- ja varastoalueena, joka sijoittuu pohjavesialueelle. Teollisuusalue on hieman erillään Pyhännän taajamatoimintojen alueesta (A).

Ote maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmäkartasta. Suunnittelualueen sijainti esitetty punaisella ympyrällä.

Suunnittelualueetta sekä sen välitöntä lähialuetta koskevat maakuntakaavamerkinnot määräyksineen:

POHJAVESIALUE

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankintaa varten tärkeät (1-luokka) ja muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat (2-luokka) pohjavesialueet sekä sekä pohjavesialueet (1E, 2E ja E), joiden pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemit ovat suoraan riippuvaisia. Tarkemmat tiedot pohjavesialueista on esitetty PohjoisPohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan selostuksen liitteessä 3

Suunnittelumääräykset: Suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojeleminen siten, että sen käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta. Pohjavesien pilaantumisen- ja muuttumisriskiä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista tai riskien syntyminen on estettävä riittävillä vesiensuojelutoimenpitein. Vesiensuojeluviranomaisille on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen maankäytön muutoksia suunniteltaessa ja toteutettaessa.

TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE

Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullista merkitystä omaavia, lähinnä perinteisen teollisuuden tuotanto- ja varastoalueita, jotka eivät sisälly taajamatoimintojen aluevaraukseen ja jotka halutaan turvata muulta maankäytöltä.

vt/kt

VALTATIE (vt) / KANTATIE (kt)

Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä edistämään kevyen liikenteen väylien toteuttamista erityisesti taajamien, kyläkeskusten ja koulujen läheisyydessä.

MUINAISMUISTOKOHDE (2. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolailalla (295/63) rauhoitetut kiinteät muinaisjäännökset. Suunnittelumääräys: Kohdetta koskevista maankäytön suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

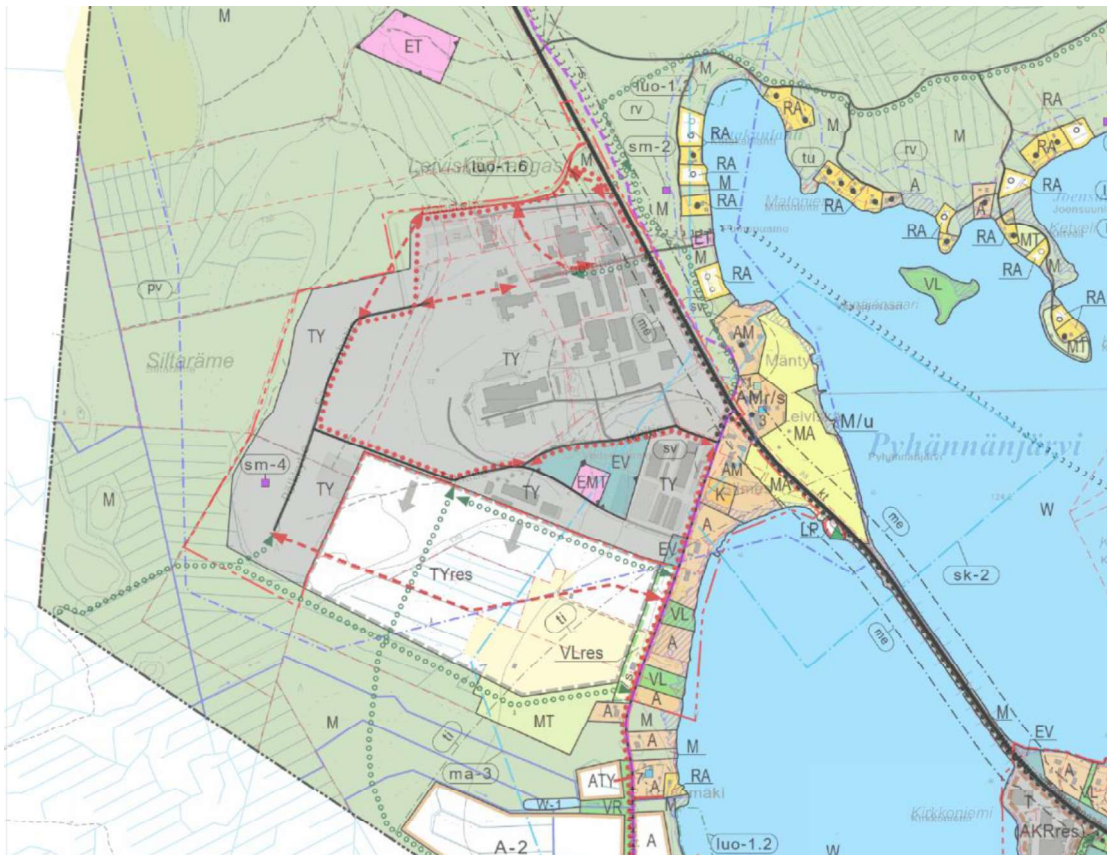
MOOTTORIKELKKAILUREITTI TAI -URA (2. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevia ja suunniteltuja moottorikelkkailun pääreittejä.

Yleiskaava

Alueella on voimassa Kirkonkylän yleiskaava 2040, joka on hyväksytty vuonna 2020.

Yleiskaavassa suunnittelualueet ovat pääosin varattu teollisuudelle (TY) ja sen laajenemisalueeksi (TY/res). Yleiskaavassa on kiinnitetty huomiota myös Leiviskänkankaan liikennejärjestelyihin ja sen kehittämistarpeisiin. Yleiskaavassa suunniteltu uusi Maustetien liittymä Ouluntieltä ja teollisuusalueen kiertävä ja Maustetien ja Tukkitien yhdistävä kokoojatieyhteys on jo toteutunut. Tieliikenteen yhteystarvemerkinällä on yleiskaavassa osoitettu myös tavoitteellinen tieyhteys Pölkkytien päästä ja teollisuusalueen laajenemisalueelta Periojantielle. Tätä tieyhteyttä ei ole vielä tarkemmin suunniteltu tai toteutettu. Teollisuusaluetta kiertävän kokoojakadun varteen ja Periojantien varrelle on yleiskaavassa osoitettu myös kevyen liikenteen yhteystarve. Teollisuusalue sijaitsee Pyhännän vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella (sininen pistekatkoviivarajaus). Vedenottamo sijaitsee Leiviskänkankaan pohjoispuolella.

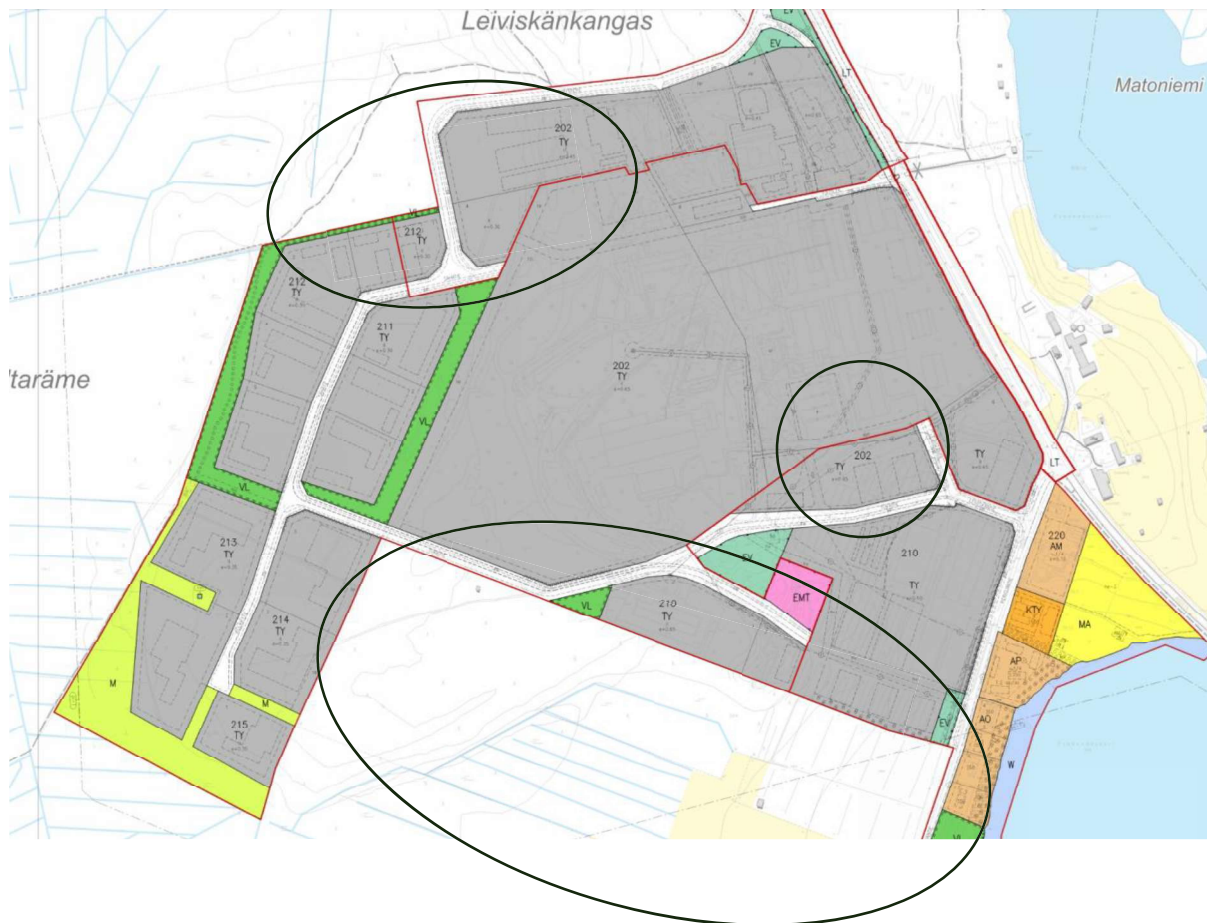

Ote voimassa olevasta yleiskaavasta.

Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa Leiviskänkankaan asemakaava, jota on muutettu ja laajennettu tarpeiden mukaan eri vaiheissa. Suunnittelualueella voimassa olevat asemakaavat on laadittu vuosina 2019 (Maustetien alue), 2017 (Lapwallin alue) ja 2013 (muut teollisuusalueet).

Teollisuutta varten asemakaavoitetut korttelialueet ovat pääasiassa teollisuusrakennusten korttelialuetta (TY), jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Lisäksi suunnittelualueilla on katualueita sekä vähäisessä määrin suojaviheraluetta (EV), lähivirkistysaluetta (VL), maa- ja metsätalousaluetta (M) sekä mastoalue (EMT). Teollisuusaluetta sivuava Ouluntie on maantien aluetta (LT), jolta on osoitettu liittymäpaikat teollisuusalueen sisäiselle katuverkolle. Periojantie on vanha taajaman sisäinen yhdystie, joka on asemakaavoitettu katualueeksi, vaikka onkin hallinnollisesti vielä valtion maantie (kunnan kadunpitopäätöstä ei ole tehty).

Ote voimassa olevien asemakaavojen yhdistelmäkartasta, johon on ympyröity suunnittelun kohteena olevia alueita.

Rakennusjärjestys

Pyhännällä on voimassa vuonna 2016 hyväksytty rakennusjärjestys (kvalt 25.1.2016 § 5).

Pohjakartta

Leiviskänkankaan asemakaavan alueelle on laadittu AKL 54 a § mukainen asemakaavan pohjakartta. Pohjakartassa on täydennys- ja laajennustarvetta etenkin suunnittelun kohteena olevilla laajennusalueilla.

Selvitykset

Asemakaavoituksessa selvityksinä pyritään hyödyntämään kirkonkylän yleiskaavan ja alueelle aiemmin laadittujen asemakaavojen selvityksiä, joita tarkennetaan tarvittaessa. Kirkonkylän yleiskaava-alueelle on laadittu mm. luonto- ja pesimälinnustoselvitykset, arkeologinen selvitys, kulttuuriympäristöselvitys. Yleiskaavoituksen yhteydessä tehtiin myös liikenneselvityksiä, jotka käsittivät yleiskaavassa esitetyn Leiviskänkankaan eteläpuolisen laajennusalueen (yleiskaavamerkintä TY/res). Leiviskänkankaan alueelle on aiemmin tehty myös mm. tarkempia pohjavesitutkimuksia.

Kuntastrategia

Leiviskänkankaan asemakaavan muutokset ja laajennukset toteuttavat Pyhännän kuntastrategian 2025–2029 tavoitteita tukemalla yritysalueen kehittymistä, yritysten laajentumismahdollisuuksia ja työpaikkojen säilymistä sekä lisääntymistä. Kuntastrategiassa korostuvat menestyvät yritykset, yritysmyönteisyys ja vastuullinen kasvu. Kaavatyössä huomioidaan lisäksi toimivat ja turvalliset liikenneyhteydet sekä alueen sijainti tärkeällä pohjavesialueella. Näin asemakaavamuutos tukee strategian mukaista vastuullista toimintatapaa, jossa kunnan valinnat edistävät kestävää taloutta, ympäristöä ja yhteisöllisyyttä, sekä tavoitetta turvallisesta ja viihtyisästä Pyhännästä.

Maanomistus

Kunta on hankkinut molemmilta asemakaavan muutos- ja laajennusalueelta omistukseensa maa-alueita. Pääosa asemakaavan uusista laajennusalueista on kunnan omistuksessa, mutta eteläisemmällä laajennusosalla on myös yksityistä maa-aluetta. Periojantien nykyinen tiealue on valtion.

Osalliset

Alueidenkäyttölain 62 § mukaan kaavoitukseen osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti, mielipiteensä asiasta.

Osallisia ovat:

- Suunnittelualan ja lähialueen maanomistajat, yrittäjät, asukkaat, työntekijät ja palveluiden käyttäjät ja yhteisöt
- Kunnan toimielimet ja viranhaltijat, joiden toimialaa asia koskee
- Lupa- ja valvontavirasto (LVV)
- Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
- Lapin Elinvoimakeskus
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Oulun museo- ja tiedekeskus
- Ympäristöpalvelut Helmi
- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- Alueella toimivat sähköyhtiöt
- Pyhännän Vesi Oy
- Siikalatvan keskuspuhdistamo Oy
- Siikaverkko Osuuskunta

Alustava aikataulu ja osallistuminen

AIKATAULU	TYÖVAIHE
6-9 / 2026	Aloitusvaihe Asemakaavan vireilletulopäätös ja vireilletulokuulutus Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan nähtäville (AKL 63 §) Lähtötietojen koonti ja tavoitteiden tarkentaminen
10 / 2026 – 4 2027	Valmisteluvaihe 1. viranomaisneuvottelu Vuorovaikutustilaisuus Pyhännällä Liikenneverkkotarkastelun ja kaavaluonnoksen laatiminen, alustava vaikutusten arviointi Kaavaluonnos ja kaavaselostus liitteineen asetetaan nähtäville valmisteluvaiheen kuulemista varten (maaliskuu 2027) Osalliset voivat jättää mielipiteensä luonnoksesta ja keskeisiltä viranomaisilta pyydetään lausunnot (AKL 62 §, MRA 30 §). Mielipiteisiin ja lausuntoihin laaditaan vastineet.
5-8/2027	Selvitysten ja asemakaavan pohjakartan täydentäminen maastokaudella 2027 (tarvittaessa)
9-10 / 2027	Ehdotusvaihe Kunta käsittelee luonnosvaiheen vastineet ja kaavaa muokataan kaavaehdotukseksi Kaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Osalliset voivat jättää muistutuksia ehdotuksesta ja keskeisiltä viranomaisilta pyydetään lausunnot (AKL 65 §, MRA 27 §) Muistutuksiin ja lausuntoihin laaditaan vastineet. 2. viranomaisneuvottelu (tarvittaessa)
11 / 2027	Hyväksyminen Kaavan täydentäminen hyväksymiskäsittelyyn Kunnanvaltuusto hyväksyy kaavan. Valtuuston hyväksymispäätöksestä on 30 päivän valitusaika. Kaavan hyväksymisestä tiedotetaan kuulutuksella ja tarvittaessa osallisia
12 / 2027	Kaavan voimaantulo Mikäli kunnanvaltuuston hyväksymispäätöksestä ei valiteta, kaava kuulutetaan voimaan.

Aikataulu tarkentuu suunnittelun edetessä.

Kaavoituksen käynnistymisestä, kaavasuunnitelmien nähtäville asettamisesta ja mahdollisista tilaisuuksista ilmoitetaan julkisilla kuulutuksilla. Ilmoitukset julkaistaan Pyhännän kunnan internet-sivuilla.

Suunnitteluaineistot ovat esillä kunnan verkkosivuilla osoitteessa <https://www.pyhanta.fi/kaavoitus>

Suunnittelun aikana järjestetään AKL 66 § mukaisia viranomaisneuvotteluita ja tarvittaessa työneuvotteluita lupa- ja valvontaviraston, elinvoimakeskuksen ja muiden viranomaisten kanssa. Keskeisiltä viranomaisilta pyydetään lausunnot asemakaavan valmistelu- ja ehdotusvaiheissa.

Asemakaava tehdään konsulttityönä Sweco Finland Oy:ssä yhteistyössä kunnan kaavoituksesta vastaavien viranhaltijoiden kanssa. Tekninen lautakunta toimii kunnan kaavoitusta valmistelevana viranomaisena. Keskeiset tahot päätöksenteossa ovat kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto.

Vaikutusten arviointi

Alueidenkäyttölain (AKL 9 § ja MRA 1 §) mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Lähtökohtana vaikutusten arvioinnille ovat kaava-alueita koskevat suunnitelmat ja selvitykset. Arvioinnissa verrataan laadittavan asemakaavan mukaista tilannetta nykytilaan ja kaavalle asetettuihin tavoitteisiin. Arvioinnit tekee kaavoittaja yhteistyössä eri alojen asiantuntijoiden sekä niiden viranomaisten kanssa, joiden toimialaa kysymykset koskevat. Vaikutusten arviointi kirjataan kaavaselostukseen. Vaikutusten arvioinnin painopiste on kaavan valmisteluvaiheessa, ja sitä täydennetään kaavoituksen edetessä.

Kaavaa laadittaessa arvioidaan suunnitelman vaikutukset:

1. ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
2. maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
3. kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
4. alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
5. kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
6. elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen

Edellä mainittujen tekijöiden arviointia varten laaditaan tarpeellisia selvityksiä ja hyödynnetään aiemman yleiskaavoituksen ja asemakaavoituksen yhteydessä laaditut selvitykset.

Yhteystiedot

Pyhännän kunta

Manuntie 2, 92930 Pyhäntä

tekninen johtaja Antti Knuutinen

sähköpostiosoite: antti.knuutinen@pyhanta.fi

puhelin: 040 1912 209

Kaavaa laativa konsultti

Sweco Finland Oy

kaavoitusarkkitehti Elina Marjakangas YKS-519

sähköpostiosoite: elina.marjakangas@sweco.fi

puhelin: 040 827 1160